

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Roken bij jongeren tegengaan *op naar een rookvrije generatie*

Dit werkt

1. Minder verkooppunten en uitstal-mogelijkheden van tabak.
2. Handhaven dat tabak alleen ver-kocht mag worden aan mensen van 18+.
3. Bij jongeren (15,5 jaar en ouder) interventies richten op sterkere zelfcontrole en verandering van de sociale norm.
4. Rookvrije binnen- en buitenruimtes creëren.

Ook kansrijk

1. Gemeentelijk tabaksonthoudigheids-beleid maken en uitvoeren.
2. Interventies richten op het gezin en positieve opvoedondersteuning.
3. Een brede aanpak die bestaat uit voorlichting over:
  - leeftijdsbeperkingen;
  - massamediale campagnes;
  - school- en familieprogramma's;
  - omgevingsaanpassingen (rookverbod en verkoop beperken).

Dit werkt niet

Niet effectief bij jongeren (15,5 jaar en ouder) zijn onderwijsinterventies die zich richten op:

- ouders betrekken;
- jongeren op gezonde alternatieven wijzen;
- vaardigheden trainen om 'nee' te zeggen;
- een niet-roken afspraak maken.

Bij mensen die op jonge leeftijd beginnen te roken, is de verslaving vaak sterker. Ook is voor hen de kans op een succesvolle stoppoging kleiner. Daarnaast geldt: hoe meer en hoe langer je rookt, des te groter de gezondheidsrisico's.

Handig om te weten

- Gemeenten die handhavers trainen op leeftijdscontrole en sancties uitdelen, versterken hun handhavingsbeleid.
- Interventies in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs zijn effectief. Een praktische werkwijze voor scholen is om Gezonde School te worden en het vignet Tabak te behalen.
- Gemeenten kunnen aanhaken bij landelijke publiekscampagnes zoals NIX18 en/of zorgen voor aansluiting op lokale/regionale initiatieven.
- Via Rookvrijegeneratie.nl/gemeenten is een stappenplan beschikbaar voor gemeenten die aan de slag willen met de Rookvrije Generatie en met rookvrije gebieden.
- Het Nationaal Preventieakkoord (2018) bevat afspraken over meer rookvrije ruimtes, minder verkooppunten, rookwaren uit het zicht, merkloze verpakkingen, accijnsverhogingen en campagnes die roken tegengaan.

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Contact:

gezondleven@rivm.nl | (030) 274 45 45

maart 2020

Interventies die werken

Deze erkende interventies zijn geschikt voor jongeren en inzetbaar op scholen:

Smokefree Challenge	★ ★ ★
Rookvrij schoolterrein	★ ★
ROC-Aanvalsplan	★ ★
Samen Slagen	★ ★

Zie voor alle programma's het [interventieoverzicht Tabak](#)

Ga voor impact
Kies erkende interventies

Meer informatie

www.loketgezondleven.nl/ga-voor-impact

